

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Wyrobiec – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Mateusz Adamkowski - Dyrektor Departamentu Mecenatu Państwa w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, tel 22 8293200 e-mail: dmp@kultura.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 24 września 2024 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac:</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Problemem wymagającym rozwiązania jest brak uregulowań umożliwiających wykorzystanie odwzorowania cyfrowego dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna, która stanowi część kompletnej dokumentacji elektronicznej odzwierciedlającej załatwianie spraw w kontaktach podmiotów stosujących system elektronicznego zarządzania dokumentacją (zwany dalej „system EZD”) z otoczeniem zewnętrznym. Problemem jest również brak powszechnie uznanego standardu umożliwiającego przekazanie/udostępnianie akt spraw prowadzonych w postaci elektronicznej między jednostkami organizacyjnymi spowodowany tym, iż obecnie wszelkie cechy dowodowe, czy archiwalne są przypisywane jedynie papierowemu pierwowzorowi. Brak jest zatem formalnej podstawy dla traktowania całości dokumentacji akt spraw zgromadzonych w systemach EZD, jako wyłącznej dokumentacji przebiegu i rozstrzygnięcia spraw, co powoduje niebezpieczeństwo negocjowania przez różne podmioty wiarygodności sporządzonych odwzorowań cyfrowych.

Głównym powodem nowelizacji ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), zwanej dalej „ustawą”, jest konieczność rozwiązania problemów zgłaszanych przez organy i państwowe jednostki organizacyjne oraz organy i samorządowe jednostki organizacyjne, które są związane z dokumentacją przechowywaną przez nie w tzw. „składach chronologicznych”. Ustawa stwarza ramy prawne umożliwiające prowadzenie spraw w postaci elektronicznej w systemach teleinformatycznych służących do elektronicznego zarządzania dokumentacją (systemy EZD). Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie i aktach wykonawczych wydanych na jej podstawie, w przypadku gdy do podmiotu, w którym został wdrożony system EZD, wpływa dokumentacja w postaci papierowej, powinna ona zostać zeskanowana. Papierowy oryginał takiego dokumentu jest przekazywany do składu chronologicznego, a jego odwzorowanie cyfrowe rejestrowane w systemie EZD. Zachowanie jednolitości dokumentacji w przypadku wyboru systemu EZD jako podstawowego sposobu dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygnięcia spraw w jednostce organizacyjnej wymusza więc konieczność zmiany postaci papierowej dokumentacji na elektroniczną, przez wykonywanie wspomnianych odwzorowań cyfrowych. Dokumenty te stanowią część akt spraw prowadzonych w systemie EZD w postaci elektronicznej. Wspomniane rozwiązanie miało przede wszystkim za zadanie ograniczenie papierowego obiegu dokumentów i zastąpienie go elektronicznym. Niestety ustawodawca, wprowadzając regulacje dotyczące „składów chronologicznych”, nie uregulował statusu prawnego dokumentacji przechowywanej w taki sposób. W tym miejscu należy również zaznaczyć, że taki sposób gromadzenia i przechowywania dokumentacji ma miejsce wyłącznie podczas funkcjonowania elektronicznego zarządzania dokumentacją w jednostce, która do tego celu wykorzystuje system EZD. Brak uregulowań w tym zakresie prowadzi obecnie do szeregu problemów związanych z koniecznością zarządzania taką dokumentacją oraz jej przechowywania w sposób umożliwiający zapewnienie odpowiedniej ewidencji, zabezpieczenia oraz ochrony przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą. Generuje to wysokie koszty. Brak szczegółowych przepisów dotyczących możliwości brakowania takiej dokumentacji sprawił, że jednostki organizacyjne przechowują całość dokumentacji prowadzonych spraw, nawet w przypadku gdy w sprawach prowadzonych elektronicznie mamy do czynienia z dokumentacją niearchiwalną. Taka sytuacja prowadzi do konieczności stałego zwiększania i zabezpieczania powierzchni magazynowej, która mogłaby być wykorzystana w innym celu. W związku z powyższym, wychodząc naprzeciw postulatam jednostek organizacyjnych, które wdrożyły systemy EZD i wskazują na problemy związane z przechowywaniem dokumentacji nieelektronicznej gromadzonej w składach chronologicznych, proponuje się okres dwóch lat, po którym można będzie dokonać zniszczenia dokumentacji nieelektronicznej. Zostanie on zawarty w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie projektowanego art. 5 ust. 2b. Brakowaniu podlegać będzie tylko dokumentacja, dla której sporządzono pełne odwzorowanie cyfrowe. Postępowanie w takim przypadku zostanie określone w przepisach wykonawczych do ustawy. Biorąc pod uwagę stale zwiększające się koszty, które w opisanym powyżej zakresie są ponoszone przez jednostki organizacyjne, zdecydowano się na podjęcie interwencji regulacyjnej w tym zakresie. Nie bez znaczenia jest również

dążenie do umożliwienia wykorzystania dokumentów odwzorowanych cyfrowo jako pełnowartościowych dokumentów, odzwierciedlających sposób załatwiania sprawy i tym samym posiadających pełną wartość dowodową w kontaktach jednostki z otoczeniem zewnętrznym, w tym przede wszystkim w postępowaniu administracyjnym i sądowym. Z pewnością takie uregulowania wpłyną na ograniczenie kosztów takich postępowań i ich uproszczenie.

Proponowane zmiany w ustawie mają zatem na celu rozwiązanie powyższych problemów przez nadanie odwzorowaniom cyfrowym dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna, sporządzanym przez podmioty używające systemu EZD do dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw, wartości archiwalnej, a także dowodowej. Proponowane zmiany nowelizują również upoważnienie do wydania aktu wykonawczego do ustawy, który ureguluje sposób postępowania z dokumentacją elektroniczną w podmiotach państwowych i samorządowych. Proponowane zmiany dadzą także możliwość uregulowania sposobu postępowania z dokumentacją sporządzoną w postaci innej niż elektroniczna gromadzoną w składach chronologicznych.

W projekcie proponuje się również dodanie nowego art. 39a, który wprowadza możliwość nadawania przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych odznaki honorowej „Za Zasługi dla Dziedzictwa Archiwalnego” oraz stanowi podstawę do wydania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego aktu wykonawczego określającego tryb nadawania, wzór i sposób noszenia tej odznaki, a także warunki, jakie musi spełniać wniosek o jej nadanie.

Wprowadzenie do ustawy przepisów o prowadzeniu przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe działalności edukacyjnej pozwoli uzupełnić działania popularyzacyjne i informacyjne prowadzone od lat, zarówno przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, jak i archiwa państwowe, samodzielnie i we współpracy z innymi instytucjami, szkołami, uczelniami, muzeami, czy też towarzystwami naukowymi. Działalność ta obejmie m. in. edukację z zakresu historii Polski i źródeł ją dokumentujących. Będzie ona prowadzona w oparciu o bogate zasoby archiwalne w ramach lekcji archiwalnych, konferencji, seminariów, czy zebrań naukowych skierowanych do uczniów, studentów, miłośników historii, badaczy genealogicznych i archiwistów rodzinnych.

Może być także prowadzona edukacja zawodowa, skierowana do różnych grup odbiorców, rozwijająca ich warsztat pracy. Głównymi zainteresowanymi będą w tym przypadku nauczyciele, zwłaszcza prowadzący zajęcia z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie. Działania w tym zakresie mogą być kierowane także do pracowników biurowych, kancelarii i archiwów oraz innych instytucji posiadających i zarządzających dokumentacją, w tym instytucji polonijnych. Edukacja tych grup służyłaby rozwijaniu ich wiedzy z zakresu zarządzania, zabezpieczania (konserwacji i digitalizacji) oraz archiwizacji dokumentacji, w tym podnoszeniu poziomu wiedzy i kompetencji osób i instytucji w zakresie dokumentów elektronicznych. Działania edukacyjne tego rodzaju, obejmujące zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne mogą być prowadzone w ramach warsztatów, szkoleń, konferencji i seminariów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się zmianę ustawy polegającą na dodaniu w art. 6 nowych ustępów, które uregulują szczegółowy sposób postępowania z dokumentami elektronicznymi w organach państwowych i państwowych jednostkach organizacyjnych oraz w organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych, w szczególności zasady ewidencjonowania, klasyfikowania i kwalifikowania dokumentów elektronicznych oraz zasady i tryb ich brakowania, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia integralności dokumentów elektronicznych i długotrwałego ich przechowywania. Powyższe przepisy rozszerzają zakres ustawy o sposób postępowania z dokumentami sporządzonymi w postaci innej niż elektroniczna, dla których wykonano odwzorowanie cyfrowe. Ponadto projektowane przepisy upoważniają ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia minimalnych wymagań technicznych dla odwzorowań cyfrowych, co pozwoli na kompleksowe uregulowanie kwestii postępowania z tymi dokumentami. Ponadto projektowana zmiana doprecyzowuje ww. upoważnienie ustawowe w zakresie dotyczącym sposobu postępowania z dokumentami elektronicznymi przez wskazanie konieczności określenia sposobu zabezpieczania dokumentów elektronicznych przed utratą i nieuprawnionymi zmianami oraz sposobu ich brakowania, jak również trybu przekazywania do archiwów państwowych dokumentów elektronicznych stanowiących materiały archiwalne. Jednocześnie proponuje się zmianę brzmienia w art. 5 ust. 2c, zawierającego, w obowiązującym stanie prawnym, upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, rozporządzenia określającego wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać formaty zapisu i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307), przekazywanych do archiwów państwowych materiałów archiwalnych utrwalonych na informatycznych nośnikach danych. Proponowana zmiana polega na umożliwieniu wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przedmiotowego aktu wykonawczego nie na wniosek Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, a po zasięgnięciu jego opinii, z uwzględnieniem potrzeby ochrony przekazywanych do archiwów państwowych materiałów archiwalnych zapisanych na informatycznych nośnikach danych.

Przepisy art. 6 uregulują na nowo sposób postępowania z dokumentami elektronicznymi w podmiotach państwowych i samorządowych, a także sposób postępowania z dokumentami sporządzonymi w postaci innej niż elektroniczna, dla których wykonano odwzorowanie cyfrowe. Uregulowano kwestie związane z:

- a) szczegółowym sposobem postępowania z dokumentami elektronicznymi, powstającymi w organach państwowych, państwowych jednostkach organizacyjnych, organach jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz napływającymi do nich,
- b) ewidencjonowaniem dokumentów elektronicznych,
- c) zabezpieczaniem dokumentów elektronicznych przed utratą i nieuprawnionymi zmianami,
- d) wymaganiami dla odwzorowań cyfrowych,
- e) brakowaniem dokumentów elektronicznych,
- f) przekazywaniem dokumentów elektronicznych stanowiących materiały archiwalne do archiwów państwowych,
- g) sposobem postępowania z dokumentacją sporządzoną w postaci innej niż elektroniczna, dla której wykonano odwzorowanie cyfrowe.

Projektowana ustawa umożliwi również traktowanie odwzorowań cyfrowych wytworzonych w służbach specjalnych jako dokumentów o wartości historycznej i dowodowej oraz ich archiwizację i brakowanie. Projektowane regulacje zawarte w art. 6 mają również za zadanie umożliwienie uznania opatrzenia odwzorowań cyfrowych dokumentów zgromadzonych w służbach specjalnych, innym podpisem elektronicznym wykorzystywanym w systemach teleinformatycznych tych służb, na równi z opatrzeniem ich podpisem lub pieczęcią, o których mowa w art. 6 ust. 1j pkt 2. Niniejsze przepisy zostały wprowadzone z uwagi na specyfikę tych jednostek, które korzystają z systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją w ramach niejawnych systemów teleinformatycznych, w których nie mogą być wykorzystywane rozwiązania techniczne umożliwiające składanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego z uwagi na sposób jego uzyskiwania i weryfikowania. Z tego względu przepisy zawarte w art. 6 upoważniają Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Obrony Narodowej do wydania odpowiednich aktów wykonawczych, które będą określać warunki, jakie musi spełniać inny podpis elektroniczny stosowany w niejawnych systemach teleinformatycznych funkcjonujących w służbach specjalnych, aby mógł on zapewnić autentyczność tworzonych odwzorowań cyfrowych dokumentu. Dzięki temu projektowana ustawa umożliwi traktowanie odwzorowań cyfrowych wytworzonych w służbach specjalnych jako dokumentów o wartości historycznej i dowodowej oraz ich archiwizację i brakowanie, a także wraz z innymi aktami wykonawczymi, będzie w sposób kompleksowy regulowała materię sporządzania odwzorowań cyfrowych, ich ewidencjonowania i opatrywania odpowiednimi podpisami elektronicznymi niezależnie od systemu teleinformatycznego w którym będą one przechowywane.

Oczekiwany efektem nowelizacji ustawy jest zapewnienie podstawy dla traktowania całości dokumentacji akt spraw zgromadzonych w systemach elektronicznego zarządzania dokumentacją klasy EZD, jako wyłącznej dokumentacji przebiegu i rozstrzygania spraw oraz zapewnienie sporządzanym odwzorowaniom cyfrowym wartości dowodowej równorzędnej oryginałom. Takie rozwiązanie stworzy również ramy prawne i tym samym umożliwi brakowanie dokumentacji nieelektronicznej, z której wykonano odwzorowanie cyfrowe. Projekt nowelizacji ustawy nie wprowadza nowych rozwiązań w zakresie sposobu zarządzania dokumentacją gromadzoną przez jednostki organizacyjne administracji publicznej, doprecyzowuje jedynie obecnie obowiązujące przepisy dotyczące elektronicznego zarządzania dokumentacją w zakresie określenia sposobu postępowania z odwzorowaniami cyfrowymi dokumentacji wpływającej do urzędu (jednostki) w postaci papierowej. Z tego względu projektowane przepisy należy rozpatrywać w kontekście całej ustawy archiwalnej wraz z aktami wykonawczymi, wydanymi na jej podstawie. Projektowanych uregulowań prawnych nie należy więc oceniać w oderwaniu od innych obowiązujących przepisów prawa dotyczących sposobu brakowania dokumentacji niearchiwalnej. Organy i jednostki organizacyjne stosujące systemy teleinformatyczne (typu EZD) nie będą obowiązane do brakowania odwzorowanych cyfrowo dokumentów nieelektronicznych. Brakowanie dokumentacji odbywa się jedynie na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, który oświadcza o upływie okresu przechowywania takiej dokumentacji oraz o utracie jej znaczenia, w tym wartości dowodowej dla organu lub jednostki organizacyjnej, które ją wytworzyły lub zgromadziły, a w przypadku ich braku - dla organu lub jednostki organizacyjnej, które przejęły ich zadania lub kompetencje.

Po wejściu w życie projektowanych regulacji będzie możliwe wykorzystywanie kompletnej dokumentacji elektronicznej w kontaktach podmiotów stosujących systemy EZD z sądami, w tym z sądami powszechnymi i sądami administracyjnymi.

Projektowana zmiana ustawy nie wprowadza obowiązku cyfrowego odwzorowania całości dokumentacji nieelektronicznej zgromadzonej w podmiotach stosujących system EZD jako podstawowy sposób wykonywania czynności kancelaryjnych oraz dokumentowania sposobu załatwiania i rozstrzygania prowadzonych spraw w postaci elektronicznej. W instrukcjach kancelaryjnych określających szczegółowe zasady i tryb wykonywania czynności kancelaryjnych wydawanych na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 2b pkt 1 ustawy określa się wyjątki, które umożliwią rezygnację z konieczności dokonywania odwzorowania cyfrowego całości papierowej dokumentacji wpływającej do danej jednostki. Wyjątkami, w przypadku których możliwe jest odstępianie od konieczności zeskanowania dokumentacji wpływającej do urzędu, są przykładowo rozmiar strony (na przykład A3 i większe), duża liczba stron, treść, forma lub postać pisma.

Wprowadzenie do ustawy przepisów o prowadzeniu przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe działalności edukacyjnej pozwoli uzupełnić działania popularyzacyjne i informacyjne prowadzone od lat,

zarówno przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, jak i archiwa państwowe, samodzielnie i we współpracy z innymi instytucjami, szkołami, uczelniami, muzeami, czy też towarzystwami naukowymi (zmiana brzmienia w art. 21 w ust. 1 pkt 5 i 9 oraz w art. 28 w ust. 1 pkt 5).

Zmiana brzmienia w art. 21 ust. 1a polega na umożliwieniu Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych wydawania zarządzeń dotyczących podległych mu archiwów państwowych w sprawach nadzoru nad prowadzoną w archiwach państwowych działalnością edukacyjną oraz w sprawach prowadzenia takiej działalności (oprócz obecnie wydawanych zarządzeń w sprawach: koordynowania działalności archiwalnej na terenie państwa, nadzoru nad gromadzeniem, ewidencjonowaniem, przechowywaniem, opracowywaniem, udostępnianiem i zabezpieczaniem materiałów archiwalnych oraz brakowaniem dokumentacji niearchiwalnej i koordynowania zadań w dziedzinie informatyzacji, telekomunikacji i teleinformatyki oraz zarządzania informacją podległych mu archiwów państwowych).

Projekt przewiduje także nadanie nowego brzmienia przepisowi art. 36a pkt 3, co jest konieczne w związku z zawartym w obecnym przepisie nieaktualnym odesłaniem do uchylonego wcześniej art. 16 ust. 1.

Projektowana ustawa w dodawanym art. 39a wprowadza możliwość nadawania osobom fizycznym i jednostkom organizacyjnym wyróżniającym się w dziedzinie działalności archiwalnej lub popularyzacji wiedzy o materiałach archiwalnych i archiwach, oraz prowadzenia w tym zakresie działalności informacyjnej, edukacyjnej i wydawniczej, odznaki honorowej „Za Zasługi dla Dziedzictwa Archiwalnego” oraz daje podstawę do wydania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego aktu wykonawczego określającego tryb nadawania, wzór i sposób noszenia tej odznaki.

Jednocześnie należy wskazać, że nie było możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wielka Brytania:

W prawodawstwie angielskim (Civil Evidence Act 1995) elektroniczne kopie dokumentów są dopuszczalne w obrocie prawnym, o ile można wykazać ich integralność.

Finlandia:

W Finlandii trwają prace legislacyjne nad nowelizacją ustawy o archiwach, która wprowadzi przepisy umożliwiające niszczenie materiałów analogowych bez zmiany prawnej mocy dowodowej dokumentów.

Francja:

Francuskie prawo (Décret n° 2016-1673 du 5 décembre 2016 relatif à la fiabilité des copies et pris pour l'application de l'article 1379 du code civil) gwarantuje wartość dowodową kopii cyfrowej, pod warunkiem potwierdzenia integralności tej kopii wynikającej z elektronicznego procesu reprodukcji, między innymi przez użycie kwalifikowanego znacznika czasu, kwalifikowanej pieczęci elektronicznej lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w zakresie transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym.

Estonia:

Estońskie prawo (Vaata digitemplit Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused - Vastu võetud 25.05.2017 nr 88) wskazuje, że jednostka organizacyjna dokonuje digitalizacji otrzymanego dokumentu papierowego, chyba że nie jest celowe przekształcanie dokumentu w postać cyfrową ze względu na objętość lub wyjątkowy powód. Jednostka organizacyjna może zdigitalizować dokumenty papierowe, a następnie zwrócić je do autora albo nadawcy, albo zniszczyć.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Archiwa państwowe	33	Sprawozdanie z działalności NDAP za 2020 r.	Podmioty, które mogą wykonywać w systemie EZD wszystkie czynności kancelaryjne.
Organy państwowe, państwowe jednostki organizacyjne, organy jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki organizacyjne	około 111 000	Sprawozdanie z działalności NDAP za 2020 r. (na podstawie danych GUS - podmioty gospodarki narodowej działające w całym kraju w sektorze publicznym)	Podmioty, które mogą wykonywać w systemie EZD wszystkie czynności kancelaryjne.
Organy właściwe w sprawach archiwów wyodrębnionych	14	ustawa	Podmioty, które mogą wykonywać w systemie EZD wszystkie czynności kancelaryjne.
Podmioty, które wdrożyły system EZD	około 985	Na podstawie danych z raportu Ministra Cyfryzacji „Wpływ	Ułatwienie dla podmiotów stosujących system EZD

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego. Wszelkie skutki finansowe wynikające z projektowanych zmian zostaną sfinansowane w ramach środków zabezpieczonych w odpowiednich częściach budżetowych i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa na ten cel w roku wejścia w życie ustawy oraz w latach kolejnych. Ewentualne koszty ponoszone przez jednostki organizacyjne posiadające systemy EZD (zakup pieczęci elektronicznej) zostaną (zostały) poniesione w ramach dostosowywania tych systemów do wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 73, z późn zm.) oraz ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 422) lub w ramach środków przeznaczanych przez jednostki organizacyjne na rozwój i utrzymanie tych systemów. Nie jest możliwe precyzyjne oszacowanie realnych kosztów zakupu pieczęci elektronicznej, z uwagi na małą popularność rozwiązania.</p> <p>Odnazka honorowa „Za Zasługi dla Dziedzictwa Archiwalnego” ma zastąpić dotychczasową odznakę honorową „Za Zasługi dla Archiwistyki”, przyznawaną przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych od 1979 r. W latach 1979-2021 przyznano łącznie 1752 osobom odznakę honorową „Za Zasługi dla Archiwistyki”. Przyjmuje się, że odznakę honorową „Za Zasługi dla Dziedzictwa Archiwalnego” Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych będzie przyznawał rocznie około 20 typowanym do odznaczenia osobom, w zależności od nasilenia liczby wydarzeń okazjonalnych stwarzających godne okoliczności jej nadania, takich jak np. rocznice państwowe, jubileusze instytucji archiwalnych i inne wydarzenia branżowe. Szacowane koszty rozwiązania zakładającego możliwość nadawania przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych odznaki honorowej „Za Zasługi dla Dziedzictwa Archiwalnego” to około 50 tys. zł dla 500 sztuk odznaki. Na koszty te składają się m.in. koszty zaprojektowania i produkcji odznaki honorowej oraz jej przyznawania. Koszty te mają charakter jednorazowy i zostaną pokryte z rocznego planu finansowego Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych.</p> <p>Jednocześnie należy wskazać, że wejście w życie projektowanej ustawy umożliwi wygenerowanie oszczędności dla jednostek, które wdrożyły system EZD w zakresie przechowywania dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna gromadzonej w składach chronologicznych. Na podstawie danych zebranych podczas kontroli prowadzonych przez archiwa państwowe wstępnie oszacowano, że podmiot, w którym wdrożono system EZD, gromadzi w składzie chronologicznym, a następnie przekazuje do archiwum zakładowego około 50 mb dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna, z której sporządzono pełne odwzorowanie cyfrowe. Dane te są bardzo szacunkowe, zaś wielkości mogą być różne w zależności od jednostki, ze względu na fakt, że zgodnie z obowiązującymi przepisami kierownik jednostki organizacyjnej, uwzględniając posiadane zasoby techniczne i organizacyjne, ustala listę rodzajów przesyłek, dla których nie wykonuje się odwzorowań cyfrowych całości przesyłek, wskazując przy tym wielkości graniczne dla parametrów, powyżej których odwzorowań cyfrowych się nie sporządza. Uwzględniając szacunkowe dane dotyczące ilości gromadzonej w składach chronologicznych dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna, z której sporządzono odwzorowanie cyfrowe pełne oraz średni rynkowy koszt przechowywania 1mb dokumentacji przez miesiąc (11 zł), należy wskazać, że jednostka organizacyjna uzyska oszczędności na poziomie około 6600 zł rocznie. Powyższy szacunek nie uwzględnia dodatkowych oszczędności związanych z brakiem konieczności przekazywania dokumentacji ze składów chronologicznych do archiwum zakładowego, wydzielania z niej dokumentacji należącej do spraw kat. B w trakcie procesu brakowania oraz wydzielania</p>											

dokumentacji należącej do spraw kat. A w trakcie procesu przekazywania do właściwego archiwum państwowego, w tym między innymi ze zmniejszeniem kosztów porządkowania dokumentacji, kosztów pracy pracowników podmiotu i kosztów technicznego zabezpieczenia dokumentacji. Nie uwzględniono również oszczędności po stronie archiwów państwowych, które zostaną zwolnione z obowiązku przejmowania i przechowywania, ewidencjonowania, opracowywania i udostępniania dokumentacji ze składów chronologicznych. Nie uwzględniono także oszczędności związanych z brakiem konieczności kompletowania oryginałów dokumentów składających się na daną sprawę i utrwalonych w postaci tradycyjnej (przechowywanych we właściwym terytorialnie archiwum państwowym) i elektronicznej (przechowywanej w centralnym systemie teleinformatycznym). Na podstawie posiadanych danych nie jest możliwe oszacowanie ewentualnych oszczędności w skali całego kraju, jakie jednostki organizacyjne uzyskają po nowelizacji ustawy. W tym miejscu należy zaznaczyć, że skorzystanie z oszczędności w zakresie ponoszonych kosztów przechowywania dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna gromadzonej w składach chronologicznych, jakie niesie nowelizowana ustawa, mają charakter uznaniowy. To od decyzji kierownika jednostki organizacyjnej zależy skorzystanie z tych rozwiązań. Organy i jednostki organizacyjne, stosujące elektroniczne zarządzanie dokumentacją, nie będą obowiązane do brakowania odwzorowanych cyfrowo dokumentów nieelektronicznych. Brakowanie takiej dokumentacji będzie się odbywać jedynie na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, który oświadcza o upływie okresu przechowywania takiej dokumentacji oraz o utracie jej znaczenia, w tym wartości dowodowej dla organu lub jednostki organizacyjnej, które ją wytworzyły lub zgromadziły, a w przypadku ich braku - dla organu lub jednostki organizacyjnej, które przejęły ich zadania lub kompetencje. Z tego względu nie jest możliwe oszacowanie oszczędności dla budżetu państwa, gdyż projektodawca nie jest w stanie z góry stwierdzić, ile jednostek organizacyjnych, w których funkcjonuje system EZD, skorzysta w najbliższych latach z tych rozwiązań.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Po ustanowieniu mocy dowodowej sporządzanych odwzorowań cyfrowych będzie możliwe przekazywanie do innych podmiotów (np. sądów, prokuratury, samorządowych kolegiów odwoławczych) akt spraw prowadzonych elektronicznie, bez konieczności przekazywania dodatkowo poświadczonych kopii dokumentów sporządzonych w postaci innej niż elektroniczna, z których wykonano odwzorowanie cyfrowe, będących częścią akt spraw prowadzonych elektronicznie. Jednocześnie wprowadzenie zmian przyczyni się do zmniejszenia liczby procedur związanych z obsługą dokumentacji nieelektronicznej gromadzonej w składach chronologicznych, takich jak:

- przekazanie składu chronologicznego do archiwum zakładowego,
- udostępnianie dokumentacji zgromadzonej w składzie chronologicznym z archiwum zakładowego,
- wydzielanie do brakowania dokumentacji przekazanej do archiwum zakładowego ze składu chronologicznego,
- wydzielanie (kompletowanie) w archiwum zakładowym papierowych oryginałów akt sprawy na żądanie podmiotu zewnętrznego,
- wydzielanie dokumentacji gromadzonej w składzie chronologicznym w celu przekazania do archiwum zakładowego,
- ewidencjonowanie w archiwach państwowych dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna gromadzonej w składach chronologicznych i przekazanej do archiwów państwowych.

9. Wpływ na rynek pracy

Charakter projektowanych zmian nie będzie miał wpływu na funkcjonowanie rynku pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne:

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projektowana zmiana przepisów usprawni przechodzenie podmiotów na elektroniczne zarządzanie dokumentacją w postaci cyfrowej. Proponowane rozwiązania pozwolą na formalne umocowanie na gruncie przepisów prawa odwzorowań cyfrowych dokumentów tradycyjnych (nieelektronicznych), sporządzanych przez podmioty używające systemu EKD, przez przyznanie tym odwzorowaniom wartości dowodowej równoważnej oryginałom. Umożliwi to przekazywanie do innych podmiotów (np. sądów, prokuratury, samorządowych kolegiów odwoławczych) akt spraw prowadzonych elektronicznie, bez konieczności przekazywania dodatkowo poświadczonych kopii dokumentów papierowych. Postępowania będzie można prowadzić w sądach na podstawie dokumentacji elektronicznej. Ponadto uregulowano sposób postępowania z dokumentacją sporządzoną w postaci innej niż elektroniczna, dla której wykonano odwzorowanie cyfrowe. Ponadto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia minimalnych wymagań technicznych dla odwzorowań cyfrowych oraz standardów przygotowania, ewidencjonowania i technicznego zabezpieczenia materiałów archiwalnych przechowywanych w składach chronologicznych i w składach informatycznych nośników danych przed ich przekazaniem do archiwów państwowych, co pozwoli na kompleksowe uregulowanie kwestii postępowania z dokumentacją elektroniczną. Uregulowanie statusu odwzorowania cyfrowego w podmiotach stosujących systemy EKD usprawni kontakty tych podmiotów z otoczeniem zewnętrznym i pozwoli na pełne wyeliminowanie dokumentacji sporządzonej w postaci innej niż elektroniczna w kontaktach między podmiotami w przypadku prowadzenia spraw w postaci elektronicznej. Uregulowanie statusu odwzorowań cyfrowych

	<p>sporządzanych w ramach świadczenia publicznej usługi hybrydowej i zrównanie go pod kątem prawnym ze statusem odwzorowań cyfrowych sporządzanych przez podmioty publiczne przyczyni się do generowania oszczędności w związku z funkcjonowaniem elektronicznej doręczeń przesyłek.</p> <p>Jednocześnie, w związku z projektowanymi zmianami, podmioty publiczne zostaną zwolnione z uciążliwego obowiązku długotrwałego prowadzenia składów chronologicznych, co jest obecnie postrzegane jako nadmierne i niepotrzebne obciążenie podmiotów wprowadzających system EZD. Efektem regulacji może być zwiększone zainteresowanie wdrażaniem systemu EZD, a w efekcie przyspieszona informatyzacja administracji publicznej.</p> <p>W konsekwencji również archiwa państwowe zostaną zwolnione z obowiązku przyjmowania dokumentacji ze składów chronologicznych uznawanej dotychczas za materiały archiwalne, mimo że zasadnicze dokumentowanie spraw ma miejsce w postaci elektronicznej w systemie EZD.</p> <p>W związku z projektowaną regulacją zmian wymagać mogą instrukcje kancelaryjne i instrukcje w sprawie organizacji i zakresie działania archiwum zakładowego wprowadzone w podmiotach publicznych, które wdrożyły system EZD.</p>
--	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że planowane rozwiązania prawne wejdą w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na charakter projektowanej ustawy nie jest konieczne przeprowadzenie ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--